

Mraz ali slana. Iz Kamce. Mraz je grozno veliko škodo napravil po višinah. Do sred Jelovca in pri sv. Križu je vse črno. Še zelenega lista ni bilo najti. V Kamci, posebno v nižavah, je slana uničila gotovo polovico, nekterim tretjino drugim četrtino. Zdihovalja je veliko! Žito je precej lepo. — Pekerski vinogradi so 20. in 21. maja pozebli. Že po zimi so nekoliko bili poškodovani, in sedanji mraz je $\frac{3}{4}$ uničil; zato pa je štrtinjak vina za 20 fl. poskočil. Tudi na polji je mraz fižolo in krompir, kateri je bil priklil, posmodil, še detelja in trava na senožetih je bila poparjena; sena bo malo, ker je trava zavoljo prevelike mokrote in mrzlega vremena redka in mala. Žita so redka, in upamo, da niso poškodovana. Dreyesa so lepo cvetela, ali sadja bo malo, kostanji in bukovje po Pohorji je tudi poškodovano. Uboge čebelice mlo zdihojejo, ker jim je neprijetni maj vse cvetje pokončal, in dozdej še se niso rojile, sicer pa so ljudnate. Pri g. sv. Kungoti je slana pokončala tršno mladice v nižjih legah. Tu in tam ničesar ni ostalo, vse je suho; na visokih legah se je tu in tam kaj ostalo. Toževanje je občno. Pomanjkanje denarja je hudo. Pri sv. Roku ob Sotli je mraz več, kakor polovico poparil. — Slana je po Savinjski dolini več škode naredila, kakor po Dravinjski. Pri Konjicah se računja, da je tretjino po vinogradih pobrala. Koder je lani toča razsajala, se zlasti zdaj po mrazu močno drevje suši. Bati se je lubadarja v gozdih. Pozor! Slana je na Kranjskem, zlasti Dolenjskem, pokončala nad dobro polovico vinske letine. V nizavi ležeči vinogradi so tako pokončani, da v njih še zelenega perjčja najti ni, manj nizko ležeči vinogradi so pokončani do polovice in više ležeči do tretjine. Lepo vreme se še zmeraj ne more narediti, zmeraj je še hladno in deževno. Kaj bo? — V Spodnjem Avstrijskem, zlasti okoli Dunaja ali Beča je mraz $\frac{3}{4}$ po vinogradih uničil. Isto velja o Moravskem, potem severnem Ogerskem; okoli Budapešta, Jagra in v Tokajskih gorah je polovica proč. V južnem Ogerskem, okoli Pečuba, Villanyja, Sezarda, potem v Banatu mraz ni učinil nobene škode.

Nekaj novega na pošti. Tisti, ki pri svojih pošlah naročijo, naj se jim njihova pisma, novine korespondenckarte, obrazci ali muštri in tiskovine ne pošiljajo na dom, ampak v poštni uradnici shranjujejo, dokler sami po nje ne pridejo, morajo počenši s 1. junijem vsak mesec naprej plačati 50 kr. za shranbo (Fachgebühr). Vse druge pisarije itd. če niso zaznamovane s „poste restante“ se bodo po potnih listonoših pošiljale na dom, kakor do sedaj in se bodo morala za dopošiljatev plačati navadna potnina. Rečeno velja vsem, ki stanujejo v občini, kder je pošta, ali v srenjah, kamor zahajajo redni potni listonoše. Drugim ni treba plačevati shranbovine, če njihova pisma ostajajo več časa na pošti.

Na podkovijski živinozdravniški šoli v Gradcu je za bodoče šolsko leto razpisanih 5 štipendij po 100 gld. in s prostim stanovanjem pri učilnici. Prošniki imajo s krstnim listom dokazati, da so rojeni Štajerci, že 18 in še ne 30 let stari. Treba je določiti spričevalo o cepljenju ali stavljenju koz, spričevalo uboštva in učni list, iz katerega je razvidno, da so se kovačkega naučili. Naposled mora vsak pri ravnateljstvu v Gradcu napraviti izpit ali skušnjo, pri kateri se bode najbolj ozir jemalo na tiste, ki dobro nemški berejo in pišejo, potem urno kovajo in spretuo podkavljejo. Pismene prošnje se vlagajo do konca julija pri deželnem odboru v Gradcu (Steiermärkischer Landes-Ausschuss in Graz).

Sejmovi na Štajerskem 3. junija. Na svetih gorah, v Slatini 6. junija pri sv. Jurju, sv. Dahu v Ločah, sv. Hemi, v Račah, v Lačenah, v Mahrenbergu, v Mozirju, v Radgoni, v Brežicah, v Laškem, v Vidmu. 8. junija pri sv. Heleni, sv. Marjeti na Dravskem polju, sv. Martinu pri Sl. Gradcu, pri sv. Miklažu pri Sotli, v Strasu. 9. junija v Pilštanju, sv. Primožu in v Trbovljah.

Sejmovi na Koroškem meseca junija. 6. v Althofnu, pri sv. Hemi na Krki, pri št. Lenartu, v št. Paulu, v Podgorjah; 14. v Zg. Draubergu; 19. v Volfsbergu; 24. v Gutštajan; 28. v Zg. Draubergu in v Grajfenbergu; 30. v Pontablu in v Trbižu.

Dopisi.

Iz Gradca. (Česka zahvalnica poslancu g. Hermanu.) Blagorodnemu gosp. gosp. Mihaelu Hermanu, poslancu v deželnem štirskem in državnem zboru, udu deželnega odbora itd.

V zelo mnogobrojni, če tudi ne dosti ozko zvezani avstrijski državopravni stranki zavzemate Vi odlično mesto in kderkoli se v javnosti Vaš glas začuje, nahaja posebno v slovanskih krajih živo pozornost in oceno.

Vi ste, ki pred drugimi posebno v državnem zboru neprestrašeno zastopate resnico in pravo, ki lažiliberalizmu, kateri je zdaj v Avstriji, — če tudi nikakor več na dolgo — zavladal, krinko pri vsaki ugodni priložnosti snimate, korupcijo (spächenost) na zasluženi sramotni oder postavljate in neumorno kažete na pot, ktera more državo in dinastijo ohraniti in zopet povzdigniti.

Ako so tedaj v obče Vam vsi prav lojalni državljani te države zavezani v zahvalo, tako se gotovo nam Čehom pred vsemi spodobi, da Vaše ime imamo v časti in spoštovanju, ker ste se ravno za kraljestvo in narod česki že tolikokrat z vročo gorljivostjo in z navdušenim prepričanjem potegnili proti onim, ki nas imajo za največo opovero svojih pogubnih teženj.

Zato je tudi glavna skupščina političnega

društva mlado-boleslavskega dne 23. aprila t. l. jednoglasno priznala Vaše sijajne zasluge in Vam srčno vzdiknila srčno česko: „Slava“!

Blagovolite nadalje, visoko spoštovani Gospod, ostati to, kar ste bili dozdej: zvest prijatelj svojih hvaležnih prijateljev.

Iz odbora političnega društva v Mladi Boleslavi dne 30. aprila 1876.

Predsednik: Tajnik:

Antonin Slons, l./r. Jan. Knižek, l./r.

Iz Ljubljane. (Odgovor banke Slovenije) na dopis iz Radgone v „Slov. Gosp.“ štev. 19 se tako glasi: gospod dopisnik! Vi očitete ravnateljstvu banke, da ono ne spolnuje svoje dolžnosti, posebno da ne objavi nobenega računa. Pravila banke veljé, da se mora letni račun predložiti rednemu občnemu zboru in po končanem tem zboru priobčiti. Kakor minula leta zgodilo se bode to tudi letos brzo po rednem občnem zboru, kateri je sklican na 6. dan prihodnjega meseca junija. Ravnateljstvo torej svečano protestuje, da bi bilo svojo dolžnost naloženo mu po pravilih prezrilo. Kakošnih družih oglasov, izjav in oklicev gospod dopisnik še želi, to ravnateljstvu ni jasno; ustregel bi nam bil, če bi bil to stvar bolj na tenko razložil. To pa mu naj bode povedano, da se je banka „Slovenija“ žalibog prepričala, da od tistih stereotipnih pa dragih inseratov po časopisih nima nikdo drug koristi nego — lé-ti časopisi! Zato so se ravnateljstvu stroški v tak namen zdeli le potrata, ki se ne vjema z varčnostjo, katero povsodi pred očmi imeti mu je bilo naročeno.

Da bi banka imela premalo agentov, temu ravnateljstvo ne more pritrditi, pač pa je resnica, da niso vsi njeni zastopniki taki, kakoršnih bi bilo želiti. A v tem oziru se pač drugim zavarovalnim društvom nič bolje ne godi, kakor našej banki, katere ravnateljstvo se vselej podviza, da odpravi nerednosti, ki se mu naznanijo. Zato smo gospodu dopisniku hvaležni za njegovo poročilo o ptujskem agentu in bi mu bili še bolj hvaležni, ko bi nam bil poročal privatno in bolj natančno. Ni nas iznenadilo, da bivši naš agent pri sv. Lenartu zdaj „Sloveniji“ nasprotuje, in tudi gospodu dopisniku bode to popolnem umevno, kadar zvé, da je banka Goloba — tožila zaradi dolga, katerega z lepa od njega iztrjati ni mogla. Ravnateljstvo je uže davno sprevidelo, da take tiče, kakor je ta Golob, treba nadomestiti z vpljivimi, delavnimi in trudoljubnimi domorodci: potrkalo se je sem ter tja in obrnilo se na raznoterega veljavnega rodoljuba, pa ali ni dobilo nobenega odgovora ali pa — izgovore, sam da ne utegne, za družega pa tudi ne vé! Temu se naposled ni toliko čuditi, če se pomisli, kako naši rodoljubi pogosto praktično rodoljubje umevajo, ker zavarovanjem vsak drug zavarovalni zavod podpirajo prej nego — domači! Banka je v vsem župnijam po Slovenskem poslala poziv, naj zavarujejo pri njej in vpljivajo tudi na druge, da

bodo pri „Sloveniji“ zavarovali; če se gospod dopisnik boče potruditi v pisarno ravnateljstva, mu bode rade volje izkazalo, koliko vspeha je to imelo; zvedel bode tam tudi, kako bankini potujoči nadzorniki — gospod dopisnik naj namreč blagovoli na znanje vzeti, da banka ima take uradnike — ravno pri „veljavnih“ domorodcih dostikrat naleté.

Iz vsega tega bode čestiti gospod dopisnik posnel, da ni prave zadél, če ravnateljstvu očita, da „nič ne agitira“; dosti bolj po pravici bi bil pač pušico zaradi „malomarnosti“ spustil na p. n. rodoljubno slovensko občinstvo. Če je pa tudi mej narodnjaci banka prišla ob dobro ime, tega nikakor ni krivo zdanje ravnateljstvo, katero bode svoje poslovanje zmerom lahko z dobro vestjo zagovarjalo.

Gospod dopisnik, kateremu bodo te vrstice vsekako dokaz, da „Slovenija“ „še životari“, naj nam ne zameri, če mu konečno na ravnost povemo, da s takimi izjavami, kakor je njegov dopis po naših mislih gotovo ne koristi banki, ki se jej je itak boriti z nebrojnimi overami in težavami. —

V Ljubljani 20. dan maja 1876.

Jož. Debevc. G. Kein.

Iz konjiškega okraja. Kakor po drugod je tudi pri nas mraz v petek 18. in v noči 21. maja mnogo, pa vendar ne toliko škode napravil, kakor se sliši iz drugih bližnjih in daljnih krajev. Tukaj je mraz dobro tretjino v goricah vzel; srednje visoki vinogradi so najmanj trpeli, več pa višje in nižje plati. Na polju ni kaj posebne škode dozdej. — Okraj konjiške gore proti Savinjski dolini se kaže večja škoda. — Rabel dežek 2 dni po mrazu bil je prava dobrota, ker si bo marsiktera rozgica še opomogla.

Na mnogih krajih je vsled nenavadne mōče veliko škode po plazih, ki so celó nekatere bajtice in kleti seboj potegnili. Denarne stiske med ljudmi so grōzne, davkarije neizprosljive; le obrtniški tovariši in — nemško-liberalni naši državni poslanci teh splošnih nadlog ne čutijo! —

Iz Haloz. (Svaritev. — Mraz.) Živel je v Završki fari gorman Konstanjevec, znan hudobnež, ki je nečloveško ravnal s svojo ženo. Nekega dne se v krčmi roti: dnes je žene smrt. Sin to čuje, teče domu materi pravit. Zvečer pride domu, začne ženo daviti in biti, da je vsa modrina-sta bila. Zmuzne se mu in zbeži; mož pritisne za njoj, korakne, skoči in noga bila je — proč. Zdej ga vlečejo doma. Poidočki vodnike opominja moliti roženkranc ino škropiti ga z blagoslovljeno vodo, da ga — ne vzeme. Sosedu se čudijo, da namesto joka in upitja za pomoč, kakor navadno med strašno kletvijo, groznim pretepom v ponočnih nrah, nicoj slišijo roženkranc moliti; pa kmalu zagledajo očitno kazen božjo. Spravijo ga v Varaždinsko bolenišnico; 2krat so mu nogo žagali, pa vsa pomoč je bila zastonj; 21. maja so ga zagrebli.

V nedeljo 21. maja je mraz po Leskovcu, sv. Barbari in Zavrču nižejše gorice vse poparil, da ni ene zelene mladike videti. Visokejše gorice pa lepo kažejo, razvun nekterih locnov, ki zavoljo zimske pozebe ozeleneli niso.

Iz Maribora. (Vabilo.) Ker smo prepričani o važnosti okrožne sodnije, ki bi se imela osnovati v Mariboru, ne le za to mesto, temuč tudi za celi nekdanji mariborski okrog; in ker se bojimo, da država nebi mogla še nektera leta poslopja v ta namen kupiti ali postaviti; zatorej se lotimo prašanja, ali si zamoremo sami pomagati, da se ta namen doseže, da se zaloga ali matica zanj nabere, zlasti, ali nebi spadalo staro okrožno poslopje v Mariboru v to zalogo, kako naj se ta pomnoži, i. t. d.

Za posvetovanje o tem sklicujemo javni zbor dne 11. rožnika, dopoldne ob 10ih v Gützovo dvorano v Mariboru s tem le

dnemnim redom:

1. Posvetovanje o sredstvih in potih za postavljenje poslopja okrožne sodnji v Mariboru;
2. Določba organov, ali osnovanje posebnega društva za izvršitev sklepov.

Vabimo k udeležbi tega shoda, i veselilo nas bode, ako vidimo v njem zastopane tudi sosodne okraje, ktere stvar zadeva.

V Mariboru meseca maja 1876.

Dr. M. Reiser, Dr. F. Dominkuš, Dr. Srnec, Michl Marko, Dr. Lorber, Ludwig pl. Bitterl, Dr. Fr. Radaj, Fried. Leyrer, G. H. Ogrisseg, Ant. Strassbill, Joh. Girstmayr sen., Dr. Jos. Schmiderer, Joh. Girstmayr jun., Karl Gerdes sen., Schnabl Prof., Kajetan Pachner, König, Karl Scherbaum, Reichenberg, Zwettler, Ludwig Albensberg, Dr. Ipavie, Dr. Mullé, Kokoschinegg, Dr. J. Kocmuth, J. Gutscher, Dr. Modrinjak, Joh. Erhard, Schnurer, Roch, Ferdinand Baron Rast, Kurnigg, F. Krainz, M. Berdajs, Varena, M. Valenčak, Ant. Hohl, R. Pachner, F. Bindlechner, E. Janschitz, Heinrich Schleicher, W. Geuppert, Ant. Tombasko, Jakob Petternell, A. Quandest.

Od Kapele pri Radgoni. (Letina) se še nam dobra kaže ali vsaj srednja. Sadovja bo vsakega nekaj. Tako so na primer črešnje, gruške in jabelka večjidel polna; tudi sliv in orehov bo nekaj; le v ravninah poslednjih ne bo, ker so že lani v jeseni pozebli. Žito (rž) in pšenica skoro povsodi dobro kažeta. V goricah je sicer veliko nastavilo, vendar dobrega branja ali trgatve se skoro nihče ne nadja; nekaj zavolj hude letošnje zime, ker je veliko trsov pozeblo. Največ pa je škodil mraz 21. maja. — Isti den smo pokopali obče spoštovanega Jožefa Puharja, ki je bil 96 let star in je za našo cerkvo skrbel 40 let kot ključar. Ranjki je bil oče č. prednice šolskih sester v Mariboru. Pokojni je bil trdnega zdravja in je rad in pogosto v cerkev hodil, čeravno je imel uro hoda do

nje. Gospodarstva ni do smrti iz rok spustil! Naj počiva v miru!

Iz Brežic. (4krat tati vlomili.) V noči 19. maja so nepoznani tatovi pri posestniku Johanu v Gregoreih vlomili in za 30 gold. ženske obleke odnesli. V isti noči so kradljivci v kovačnico Marije Lipijeve v Starivesi skozi okno vlezli in nekaj kovaškega orodja pobrali. Več so tatovi dobili pri krčmarju Ivanušu v Starivesi. Iztrgali so okenski križ in eden iz med tatov je vlezl in iz hiše tovarišem nametal obleke, platna, hišnega orodja, kolikor se je dalo. Ob enem so tatovi vzeli 300 fl. v srebru in 20 fl. v bankovcih — vsa škoda se ceni na 1191 fl. Pri sosedinji Ani Šepetavčki pa so iz dil ukradli meso, špeh in klobase. Tudi posestnika Dobrino so drzni gospodje tatovi hotli počastiti, toda dekla Ana Sarošek ni pretrdno spala, se vzbudila, tatove zapazila in začela upiti, da so grabljivi ponočni težaki čez Sotlo odbežali v Hrvatsko, od koder so najbrž došli!

Iz mariborske okolice. Predragi „Sl. Gosp.“, ker si nam priljubljen in na srce prirastel zavoljo svoje odkritosrčnosti in čvrstega postopanja zoper nemčurske pijavke, koje nam hočejo kri izsezati, moram ti tudi jaz svojo butaro, ki me je že več let mučila, odkriti; namreč surovo ravnanje bistriškega „ehrenbürgerja“. Okoli leta 1866 je pustil Seidl „v vinarški grabi“ nek most sezidati, in je po dolgem prigovarjanju res kupil od me 3 seženje kamenja. Ker cesto sam rabim, mu ceni seženj le 8 gld., pa preveč mu je bilo rekoč: glejte! koliko storim jaz za ceste, se trudim in mučim in pot potim, kedar vam ceste popravljam, zakaj bi vi ničesar ne storili? Ker je pri dverih stal in me ni pustil iz sobe, se poravnama za seženj s 7 fl. Ko bo kamenje pri mostu, dobite denarje. Napravim globok kompliment in grem. Kamenje spravim na svoje mesto in čez 14 dni grem po denarje. Se ponižno priklonim, visoko pozdravim mislé si, da preje plačilo dobim. Pa groza me obide, ko zarenči nad menoj „was wollen Sie denn“. No si mislim, nič ne bo dobro in preponižno prosim, denarje bi rad imel za kamenje. Slovenski bralec boste gotovo mislili, po takih komplimentih mu je rad plačal — kaj še, rekel je — marsch hinaus — kakor štirinogatemu kosmatinu. Čez nekaj dni, ko je že zginol grozni strah iz mojih kosti, se vendar predrzmem takrat vsemogočnemu Seidlu pisati, da ga bom tožil, ako me ne izplača. Tožbe se je le zbal in mi je dal 2 listeka na G. v Selnici in V. v Mariboru. Prvi mi je moral plačati 10, drugi 6 fl.; ko bi se ga le preveč bal, bi gotovo v njegovem žaklu počivali. Z ostankom me je tolažil na drugi most, ki se še le bo delal. A ni mosta, ni ostanka, ni Seidla več naprej. Je pač le slab prerok, vendar ga imam na večer spomin v most sezidanega, da ga težeje pozabim. Ko bi Seidl vendar enkrat hotel na „tajčpemsko“ oditi bi v Kameč bilo vse veselo!

Matija Ferlinec.